

4250 sayılı
İSPİRTO VE İSPİRTOLU İÇKİLER İNHİSARI KANUNU

(12/06/1942 tarihli ve 5130 sayılı Resmî Gazete)

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (Değişik madde: 11/01/2001-4619/1.md)¹

Bu Kanunun amacı her türlü ispirto ve ispirotolu içkilerin üretimi, iç ve dış alım ve satımı, dağıtımı ve fiyatlandırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına mer'î mevzuatla denetim, kontrol ve diğer hususlarda verilen yetkiler saklı kalmak kaydıyla, yukarıdaki faaliyetlere ilişkin iş ve işlemler Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri (Tekel) Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür. Tekel Genel Müdürlüğü bu Kanunla kendisine verilen görevleri doğrudan veya bağlı ortaklıklar kurmak suretiyle yerine getirir.

İthalatçı firmaların, ülke genelinde kuruluş yeri nerede olursa olsun her satıcının sipariş verdiği ürünleri yerinde teslim etmeleri, üretici firmaların ise en az bir milyon litre yıl kapasiteli yeni teknoloji ile kurulmuş entegre tesis kurmaları şarttır. Yıllık en az bir milyon litre² yıl ayrı ayrı üretim, satış veya dış alım miktarına ulaşan firmalar, bu faaliyetlerini yürütmek ve fiyat belirlemede serbesttir. Bu şartları yerine getiremeyen firmaların ürettikleri veya ithal ettikleri ispirto ve ispirotolu içkilerin fiyatlandırılması, satış ve dağıtımı Tekel Genel Müdürlüğü eliyle yapılır. Yurt içinde üretilen veya ithal edilen ürünler arasında ayırım yapılmaz.

(Mülga fıkra: 27/05/2004-5179/38.md)³

Üçüncü fıkrada belirlenen şartların yerine getirilip getirilmediğinin tespiti ve takibi doğrudan Tekel Genel Müdürlüğü tarafından yapılır.

Bira ve her türlü şarap ve meyve şaraplarının üretimi, fiyatlandırılması, dağıtılması ve satılması ile viski ve tabii köpüren şarapların ithali, fiyatlandırılması, dağıtılması ve satılması bu maddede öngörülen şartlar aranmaksızın, bu kanun hükümlerine göre serbesttir. Kısmen tahammür etmiş olmakla beraber, içki vasfını haiz bulunmayan şıra ve boza gibi maddeler bu Kanun kapsamı dışındadır.

İnhisar dışında idarece yapılabilecek işler

MADDE 2- İnhisarlar İdaresi, inhisar dışında olarak aşağıdaki işleri de yapabilir:

a) **(Değişik bend: 9/5/1955-6552/2.md)⁴** Tıbbi şaraplar hariç olmak üzere her türlü şarap, bira ve meyva usaresi yapılması ve satılması ile viski ve tabii köpüren şarap ithal ve satışı;

b) Asli imalattan kalan döküntüleri ve tali mahsulleri kıymetlendirmek veya maliyeti düşürmek için buz, gazoz, soda, malt hülasesi gibi imalat ve bunların satılması;

c) Eter ve kolonya gibi iptidai maddesi alkol olan veya içinde % 20 den fazla alkol bulunan her türlü maddelerin yapılması ve satılması.

(Değişik fıkra: 4/7/1988-KHK-336/1.md; Aynen kabul: 7/2/1990-3612/21.md)⁵ Şu kadar ki, bunlardan (b) ve (c) bentlerinde yazılı olanlar Maliye ve Gümrük Bakanlığının müsaadesiyle yapılır.

İspirto ve ispirotolu içkilere ait umumi hükümler

MADDE 3- (Değişik madde: 11/1/2001-4619/2.md)⁶ İspirto ve ispirotolu içkilerin Türk Gıda Kodeksine uygun olarak üretilmiş olması şarttır.

Her türlü alkollü içki üretiminde, tarımsal kökenli etil alkol veya distilatı dışındaki alkol ve alkol türevleri kullanılamaz. Üzüm kökenli bir distilat olan suma veya tarımsal kökenli etil alkol ile karıştırılmış sumanın, beşbin litre veya daha küçük hacimli geleneksel bakır imbiklerde, anason tohumu ile ikinci kez distile edilmesiyle üretilen rakının, Türkiye'de üretilmesi ve üründeki toplam alkolün en az % 65'inin suma olması şarttır.

Etilenden elde edilen sanayi tipi ham etil alkolü, gıda sanayii dışında kullanmak üzere yurda sokmak isteyenler, Tekel Genel Müdürlüğünden müsaade almaya ve bu idarece tayin edilecek şartlara riayete mecburdurlar.

MADDE 4- (Mülga madde: 20/01/2001-4619/5.md)⁷

¹ **Değişiklikten önceki hali:** "İnhisarın mevzuu

Madde 1- Her türlü ispirto ve ispirotolu içkilerin yapılması, hariçten getirilmesi yurt içinde satılması hükümetin inhisarı altındadır. Bu İnhisar, İnhisarlar Umum Müdürlüğüne işletilir.

Bira, her türlü şarapla meyva şaraplarının yapılması ve satılması viski ve tabii köpüren şarapların ithali ve ithal olunan viskinin ve tabii köpüren şarapların satılması bu kanun hükümlerine göre serbesttir.

Kısmen tahammür etmiş olmakla beraber içki vasfını haiz bulunmayan şıra ve boza gibi maddeler, inhisar mevzuu dışındadır.

Bu nizamname kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren üç ay içinde mer'iyete konur."

² 2006/1113 sy. Bakanlar Kurulu Kararı ile bu miktar 1.1.2007 tarihinden itibaren "sıfıra" indirilmiştir. (8.11.2006-26340 sy. R.G.)

³ **Değişiklikten önceki hali:** "İspirto, ispirotolu içki, bira ve şarap üretecek fabrikaların haiz olmaları gereken teknik şartlar, kurulmaları, işletilmeleri ve denetlenmeleri ile Tekel Genel Müdürlüğü tarafından satış yapılan ürünlerin fiyatlandırılmasına ilişkin esaslar, Bakanlar Kurulunca belirlenir."

⁴ **Değişiklikten önceki hali:** "a) Tıbbi şaraplar hariç olmak üzere her türlü şarap ve meyve usaresi yapılması ve satılması"

⁵ **Değişiklikten önceki hali:** "Şu kadar ki bunlardan (b) ve (c) fıkralarında yazılı olanlar, İcra Vekilleri Heyetinin müsadasiyle yapılır."

⁶ **Değişiklikten önceki hali:** "İspirto ve ispirotolu içkilere ait umumi hükümler

Madde 3- İnhisar altında bulunan ispirotolu içkilerden bazılarının muayyen şartlar altında Türk tabiiyetinde bulunan hakiki veya hükmi şahıslar tarafından muvakkaten ve kısmen yapılmasına ve satılmasına Gümrük ve İnhisar Vekaletinin muvafakatiyle, İnhisar İdaresince müsaade edilebilir."

⁷ **Değişiklikten önceki hali:** "Madde 4- (Değişik: 28/5/1988-3462/1. md) Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğüne bağlı fabrikalar tali maddelerinden ispirto yapabilirler. Ancak bu fabrikalar her yıl istihsal edebilecekleri ispirto miktarını imalata başlamadan önce, imalat sırasında husule gelen değişiklikleri de müteakiben ve ispirto istihsalinden sarfınazar ettikleri takdirde bu keyfiyeti de en az iki yıl evvel Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bildirmeye mecburdurlar. Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü; bu iki yıl içinde ispirto istihsalini azaltma tedbirleri alamaz.

Şarap yapanlarla zirai mahsül işleyenler, Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünden önceden izin almak şartıyla tali maddelerinden ispirto yapabilirler.

MADDE 5- Metil alkol yapmak veya yurda sokmak isteyenler İnhisarlar İdaresinden müsaade almağa ve bu idarece tayin edilecek şartlara riayete mecburdurlar.

MADDE 6- (24/5/2013-6487 sy. Kanun/2.md) Alkollü içkilerin her ne surette olursa olsun reklamı ve tüketicilere yönelik tanıtımı yapılamaz. Bu ürünlerin kullanılmasını ve satışını özendiren veya teşvik eden kampanya, promosyon ve etkinlik yapılamaz. Ancak, münhasıran alkollü içkilerin uluslararası düzeyde tanıtımına yönelik ihtisas fuarları ile bilimsel yayın ve faaliyetler düzenlenebilir. Alkollü içkileri üreten, ithal eden ve pazarlayanlar, her ne surette olursa olsun hiçbir etkinliğe ürünlerinin marka, amblem ya da işaretlerini kullanarak destek olamazlar. Açık alkollü içki satışı yapmaya ilişkin izin belgesi olan işletmelerde servis amaçlı materyallerde marka, amblem ve logo kullanılabilir. Televizyonlarda yayınlanan dizi, film ve müzik kliplerinde alkollü içkileri özendirici görüntülere yer verilemez.

Alkollü içkileri üretenler, ithal edenler ve pazarlayanlar her ne amaçla olursa olsun, teşvik, hediye, eşantiyon, promosyon veya bedelsiz olarak alkollü içki dağıtamazlar.

Alkollü içkiler, tüketilmek veya beraberinde götürülmek üzere on sekiz yaşını doldurmamış kişilere satılamaz veya sunulamaz.

On sekiz yaşını doldurmamış kişiler, alkollü içkilerin üretiminde, pazarlanmasında, satışında ve açık sunumunda istihdam edilemez. Yasal düzenlemeler uyarınca gerçekleştirilen eğitim amaçlı çalışmalar bu hükmün dışındadır.

Alkollü içkiler, otomatik satış makineleri ile satılamaz, her nevi oyun makineleri veya farklı yöntemlerle oyun ve bahse konu edilemez. Bu ürünler basın ve yayın yoluyla tüketicilere satılamaz ve posta ile satış yöntemi kullanılarak gönderilemez. Alkollü içkiler, 22:00 ila 06:00 saatleri arasında perakende olarak satılamaz.

Alkollü içkiler sunum izni verilen yerlerde açık olarak tüketilebilir ve bu yerlerde tesis sınırları dışında tüketilmek üzere alkollü içki satışı yapılamaz.

Alkollü içkiler, işletme dışından görülecek şekilde perakende olarak satışa arz edilemez.

İhraç amaçlı üretilenler hariç olmak üzere, Türkiye’de üretilen veya ithal edilen alkollü içkilerin ambalajları üzerine, zararlarını belirten Türkçe yazılı uyarı mesajları konulur. Uyarı mesajları resim, şekil veya grafik biçimlerinde de olabilir. Uyarı mesajlarını taşımayan alkollü içkiler satışa arz edilemez, satılamaz. Uyarı mesajlarının şekli, boyutu ve içeriği Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenir.

Alkollü içkilerin marka, tanıtıcı ve ayırt edici hiçbir işareti, alkolsüz içki ve sair ürünlerde; alkolsüz içki ve sair ürünlerin marka, tanıtıcı ve ayırt edici hiçbir işareti de alkollü içkilerde kullanılamaz. Ancak, ihraç amaçlı üretilenlerde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

İhraç amaçlı üretilenler hariç olmak üzere, alkollü içki kategorisindeki ürünlerin işlenmesi sonucunda, elde edilen alkolsüz içkilerde; içeriğinde alkol kalmış içeceklerin ambalajları üzerine içerdiği alkol miktarı, alkol tamamen alınmış ise alkollü tamamen alındığı hususu tüketiciler tarafından kolaylıkla okunabilecek şekilde yazılır.

Meskun mahaller ve konaklama yerleri hariç olmak üzere, otoyollardaki ve devlet karayollarındaki yapı ve tesislerde alkollü içki satışına ve tüketimine izin verilmez. Öğrenci yurtları, sağlık hizmeti verilen yerler, spor müsabakası yapılan stadyum ve kapalı spor salonları, her türlü eğitim ve öğretim kurumları, kahvehane, kıraathane, pastane, bezik ve bric salonları ile akaryakıt istasyonlarının mağaza ve lokantalarında alkollü içkilerin satışı yapılamaz.

Cezalar

MADDE 7- (24/5/2013-6487 sy. Kanun/3.md) Bu Kanunun 6 ncı maddesinin;

- a) Birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen yasakların her birine aykırı hareket edenlere ve ilgili işletme sahiplerine, beş bin Türk Lirasından iki yüz bin Türk Lirasına kadar,
- b) Üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen yasaklara aykırı hareket edenlere, on bin Türk Lirasından beş yüz bin Türk Lirasına kadar,
- c) Yedinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, beş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,
- ç) Sekiz, dokuz ve onuncu fıkralarındaki yükümlülük ve yasakları ihlal eden üretici ve ithalatçılara, yüz bin Türk Lirasından aşağı olmamak kaydıyla, bu yükümlülük ve yasaklara aykırı olarak piyasaya sürülen malların piyasa değeri kadar,
- d) On birinci fıkrasındaki yasakları ihlal eden satıcılara, on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar,
- e) Beşinci fıkrasındaki yasaklara aykırı hareket edenlere, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (k) bendinde öngörülen, idari para cezası verilir.

İhtiyaca göre, Maliye ve Gümrük Bakanlığının muvafakatiyle Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünce tespit edilecek kayıt ve şartlar dahilinde her türlü ispiro (Suma hariç) yapmak için hakiki veya hükmi şahıslara müsaade olunabilir.

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü bu madde mucibince elde edilen ispirotoları, ihtiyacı nisbetinde anlaştığı satış fiyatları üzerinden alır.

Her yıl Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün bildireceği ispiro ihtiyaç miktarının karşılanmasından sonra kalan üretim fazlasını kamu kurum ve kuruluşlarına satmaya, doğrudan yurt dışına ihracına veya bu maksatla satışına Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü arasında ispiro alış fiyatlarının tespiti ile ilgili anlaşmazlıklar Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır.”

6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yasağa aykırı hareket edilmesi sonucunda çocuğun sağlığının tehlikeye sokulması hâlinde, fail hakkında ayrıca 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Sağlık için tehlikeli madde temini” başlıklı 194 üncü maddesi hükmüne göre cezaya hükmolunur.

Bu maddenin (a), (ç) ve (e) bentlerinde belirtilen idari para cezalarını vermeye Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu, televizyon ve radyolara uygulanacak idari para cezalarını vermeye Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, diğer bentlerde yer alan idari para cezalarını vermeye mahalli mülki amir yetkilidir.

Birinci fıkranın (ç) bendinde tanımlanan kabahatin konusunu oluşturan ürünlerin ayrıca mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Bu kararı vermeye Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu yetkilidir.

MADDE 8- İnhisarlar İdaresince yapılan ispirto ve ispirtolu içkilerin buldukları kablara idarenin farik alameti konulur. Üçüncü maddeye göre yapılan ve satışı çıkarılan mamullerin kablalarında da amillerinin farik alametleri ile İnhisarlar İdaresinin mühür veya kontrol alametinin bulundurulması mecburidir.

MADDE 9- (24/5/2013-6487 sy. Kanun/4.md) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan satış belgesi almak isteyenlerin, öncelikle belediye veya il özel idaresinden iş yeri açma ruhsatı ya da Kültür ve Turizm Bakanlığında turizm belgesi almaları zorunludur. Tütün mamulü, etil alkol, metil alkol ve alkollü içki satmak isteyenlerin, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan satış belgesi almaları zorunludur. Belediye veya il özel idaresi, ruhsat vermeden önce, yetkili kolluk kuvvetinin görüşünü alır. Kolluk kuvveti görüşünü yedi gün içinde verir.

Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin perakende veya açık olarak satışının yapıldığı yerler ile örgün eğitim kurumları ve dershaneler, öğrenci yurtları ve ibadethaneler arasında kapıdan kapıya en az yüz metre mesafenin bulunması zorunludur. Bu fıkradaki mesafe şartı turizm belgeli işletmeler için uygulanmaz.

Mesafe şartı, satış belgesinin verildiği tarih itibarıyla aranır.

İkinci fıkradaki mesafe sınırları içerisindeki taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapılarda düzenlenecek süreli etkinlikler için Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunca açık alkollü içki sunum izni verilebilir.

MADDE 10- (Mülga madde: 27/3/1969-1137/37-1.md)⁸

MADDE 11- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)⁹

MADDE 12- (Mülga madde: 24/6/1995-KHK- 560/21.md)¹⁰

MADDE 13- (Mülga madde: 24/6/1995-KHK-560/21.md)¹¹

MADDE 14- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)¹²

MADDE 15- (Mülga madde: 01/08/2003-4971/28.md)¹³

⁸ **Değişiklikten önceki hali:** “Madde 10- Dış memleketlerden getirilen ispirtolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirtolu maddelerden yurt içinde yapılan veya dış memleketlerden getirilen metil alkollerden ve malt hülusalardan ve yolcu beraberinde yurda sokulan ispirto ve ispirtolu içkilerden, ithaller sırasında, içlerindeki alkol derecelerine veya nevelerine göre, yurt içindeki benzerlerinden alınanlardan az olmamak üzere, İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktarda inhisar resmi alınır.”

⁹ **Değişiklikten önceki hali:** “Madde 11- Taktir aletlerinin yurt içinde yapılması, satılması, işletilmesi, nakli, tamir ve dışarıdan getirilmesi İnhisarlar İdaresinin müsaadesine ve kontrolüne bağlıdır.

Ancak:

- Devlet ve her türlü sıhhat müesseselerinde ve laboratuvarlarında ispirto ve ispirtolu içkiler istihsalinden başka maksatlarla kullanılan taktir aletleri ve imbikler;
- Hacmi bir litreyi geçmeyen imbik ve diğer taktir aletleriyle her türlü tecrübe taktirleri, Kontrole bağlı değildir.

Ancak bunlardan:

- İspirtolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirtolu maddelere ait ticari kıymeti haiz olmayan ve en çok on santilitre hacminde bulunan numuneler;
- Yolculuk sırasında kullanılmaya mahsus inhisara tabi ispirto ve ispirtolu içkilerden bir litreye kadar ve içinde ispirto bulunan kolonya, lavanta ve esanslarla benzerleri kokulu maddelerden başka başka cinslerden olmak ve her cinsin miktarı bir litreyi geçmemek şartıyla en çok üç litre miktarı (kaplarının ağzı açık bulunmak şartıyla);

İnhisar resmine tabi değildir.

Şu kadar ki, resimli ve resimsiz olarak yolcu beraberinde yurda sokulan miktarın mecmuu şaraplarda on ve diğer ispirto ve ispirtolu içkilerde beş litreyi geçemez.”

¹⁰ **Değişiklikten önceki hali:** “Madde 12- Şarap yapmak isteyenler, imalata başlamadan önce, şarap yapacaklarının İnhisarlar İdaresine bir beyanname ile bildirmeye mecburdurlar.

Beyanname, şarabın nerede tahminen ne miktarda ve ne maksatla yapılacağı tesbit olunur.

(Değişik: 7/12/1949-5451/1.md) Şaraphanelerin ve şarapların sıhhi ve teknik bakımdan vasıflarına, kontrol ve muayenelerine ait esaslarla iyileştirilme usulleri, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Gümrük ve İnhisarlar ve Ziraat Vekaletlerinde birlikte tesbit edilir. Amillerin bunlara riayet etmeleri mecburidir.

Kendi kullanmaları için kendi mahsullerinden beşyüz litreye kadar şarap yapanlar bu mecburiyete tabi değildirler.

Kendi kullanmaları için yapılan şaraplar bu maddede yazılı vasıfları haiz olmadıkça ve 14 üncü madde mucibince resmi verilmedikçe başkasına satılamaz.”

¹¹ **Değişiklikten önceki hali:** “Madde 13- Üç yüz bin litreden fazla şarap yapabilecek olan hususi şaraphaneler Gümrük ve İnhisarlar ve Ziraat Vekaletlerinde birlikte tesbit edilen yerlerde kurulur.”

¹² **Değişiklikten önceki hali:** “Madde 14- Şaraplardan litre başına beş kuruş hususi istihlak resmi alınır. Bu resim yapılan şarabın 12 nci madde mucibince muayyen vasfı haiz bulunduğu anlaşılınca tahakkuk ettirilir ve şarabın başkasına devrinde veya satışında İnhisarlar İdaresince tahsil olunur.

Kendi kullanmaları için kendi mahsullerinden 500 litreye kadar şarap yapanlarla dış memleketlere çıkarılan şaraplardan hususi istihlak resmi alınmaz.

Dış memleketlere çıkarılan şaraplardan hususi istihlak resmi alınmış ise 7 nci maddedeki esaslara göre geri verilir.

Şaraplardan alınan müdafaa vergileri, hususi istihlak resmiyle birlikte tahsil olunur.”

¹³ **Değişiklikten önceki hali:** “Madde 15- İnhisarlar İdaresi, memleket şarapçılığının vasıflandırılması ve iyileştirilmesi için kendi bağlarında ve şaraphanelerinde araştırmalarına devam etmekle beraber uygun gördüğü bölgelerde numune şaraphaneleri de yapar.

MADDE 16- (Mülga madde: 01/08/2003-4971/28.md)¹⁴

MADDE 17- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)¹⁵

MADDE 18- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)¹⁶

MADDE 19- (Mülga madde: (24/5/2013-6487 sy. Kanun/6.md)¹⁷

MADDE 20- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)¹⁸

MADDE 21- (Mülga madde : 11/1/2001-4619/5.md)¹⁹

MADDE 22- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)²⁰

MADDE 23- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)²¹

Ceza hükümleri

MADDE 24- Bu kanunla inhisar altına alınan ve inhisar veya hususi istihlak resmine tabi tutulan maddelere konulan İnhisar İdaresine ait mühür, damga, farik kontrol veya alametleri, bandrol veya etiketleri taklit veya tahrif ederek, konulduğu eşyadan kaldırarak, değiştirerek veya her ne suretle olursa olsun tedarik ederek kaçak maddelerde kullananların hareketleri kaçakçılık sayılır ve haklarında 1918 sayılı kanunun 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yazılı cezalardan başka yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası ve bu suçun Türk Ceza Kanununda muayyen olan cezası da hükmolunur.

Yukarki fıkra yazılı alamet veya bandrol veya etiketleri salahiyet ve mezuniyetleri olmaksızın basanlar veya satanlar veya saklayanlar hakkında altı aydan iki seneye kadar hapis cezası ile birlikte yüz liradan beşyüz liraya kadar ağır para cezası da hükmolunur.

Bu maddede yazılı fiiller alakalı memurlar tarafından işlenmiş ise bu cezalar iki kat olarak hükmolunur.

MADDE 25- Kaçak olarak tutulan ispirto ve ispirtolu içkilerle bunların yapılmasına yarayan alet ve vasıtalar ve iptidai maddeler müsadere edilir.

Bunlardan:

Ziraat Vekaleti, şaraplık üzümle şarapçılık üzerinde yaptığı çalışmalarından İnhisar İdaresinin faydalanması için Gümrük ve İnhisarlar Vekaletiyle işbirliği yapar.”

¹⁴ **Değişiklikten önceki hali:** “**Madde 16-** (Değişik: 9/5/1955-6553/1 md) İnhisarlar İdaresi şarap yapanlara şarapçılık tekniğini öğretmek için uygun görülen bölgelerde kurslar açar ve müsabakalar tertibederek iyi şarap yapanlara mükafat dağıtabilir.

Her yıl İnhisarlar Umum Müdürlüğü, bütçesine konulan tahsistattan, dış memleketlere şarap satanlara Maliye ve İktisat ve Ticaret Vekaletlerinin mütalaaları alınmak suretiyle Gümrük ve İnhisarlar Vekaletince tayin edilen nispette prim verebilir.

İnhisarlar İdaresi de dış memleketlere sattığı şaraplar için aynı şekilde prim alabilir.”

¹⁵ **Değişiklikten önceki hali:** “**Madde 17-** Sıhhat ve İçtimai Muavenet vekaletinin tıbbi ihtiyaçlar için istediği şaraplar İnhisarlar İdaresince temin olunur.”

¹⁶ **Değişiklikten önceki hali:** “**Madde 18-** Dahilde imal olunan şaraplardan muzmele vergisi alınmaz.”

¹⁷ **Değişiklikten önceki hali:** **İspirto ve ispirtolu içkilerle diğer maddelerin satışı**

MADDE 19- (Değişik madde: 14/6/1984-3023/1.md)¹⁷İspirto ile bira ve şarap dahil her çeşit ispirtolu içki satmak isteyenler İnhisarlar İdaresinden ruhsat almaya mecburdurlar. Bu ruhsatın esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca objektif kurallar belirlenerek düzenlenecek bir yönetmelikle tespit edilir.

(Değişik fıkra: 24/11/2004-5259/7.md)¹⁷ Açık olarak alkollü içki, bira, şarap ve ispirto ile her çeşit ispirtolu içki satmak isteyenler, belediye veya il özel idaresinden ruhsat almaya mecburdurlar. Belediye veya il özel idaresi, ruhsat vermeden önce, yetkili kolluk kuvvetinin görüşünü alır. Kolluk kuvveti görüşünü yedi gün içinde verir.

(Değişik fıkra: 11/1/2001- 4619/3.md)¹⁷ Öğrenci yurtları, spor kulüpleri, hertürlü öğretim ve eğitim kurumları, kahvehane, kiraathane, pastahane, bezik ve briç salonlarında alkollü içkilerin satışı için ruhsat verilmez. Akaryakıt istasyonlarının mağaza ve lokantalarında ise, hacmen % 5 alkolden fazla alkol içeren yüksek alkollü içkilerin satışı için ruhsat verilmez.

(Değişik fıkra: 11/1/2001- 4619/3.md)¹⁷ Alkol, bira ve şarap dahil her çeşit alkollü içkinin televizyon, kablolu yayın, radyo ve kamu yayın araçlarıyla reklamının yapılması, ayrıca, içki satış yerleri ile tüm ticari ve kamuya açık yerlerde, tüketilmek veya beraberinde götürülmek üzere onsekiz yaşından küçüklere alkollü içecek satılması veya sunulması yasaktır. Ruhsatlı bayiler, tüketici talepleri doğrultusunda alkollü içki bulundurulur ve bunlara satış mahallinde adil teşhir imkanı sağlarlar.

¹⁸ **Değişiklikten önceki hali:** “**Madde 20-** İnhisarlar İdaresince yurt içinde satılan inhisar altındaki maddelerin satış fiyatı, maliyetlerine İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunan aşgari ve azami hadler dahilinde inhisar resmi ilavesiyle tayin olunur.

Üçüncü maddeye göre kendilerine izin verilenlerin imal ettikleri içkilerin satış fiyatı, inhiar resmiyle birlikte, tahakkuk eden maliyetlerine %15 e kadar kar ilavesi suretiyle tesbit olunur.

Kadehle satış hariç olmak üzere, ikinci madde mücbince İdarenin yaptığı maddelerle yukarki fıkralarda yazılı inhisar maddelerinin satış fiyatları İnhisarlar Umum Müdürlüğüne tesbit Gümrük ve İnhisarlar Vekaletince tastik olunur.”

¹⁹ **Değişiklikten önceki hali:** “**Madde 21-** (Değişik: 9/5/1955-6553/2 md) Devlete, Vakıflar Umum Müdürlüğüne, hususi idarelere, belediyelere ve umumi menfaatlere hadim cemiyetlere bağlı olan insan veya hayvan veya hayvan sağlığı ve hayvan yetiştirilmesiyle ilgili teşkilat ve müesseselere ve Gümrük ve İnhisarlar ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletlerince birlikte tesbit edilecek esaslar dahilinde eczanelerle tıbbi, ispençiyari ve galanik müstahzarlar yapan laboratuarlara ve hususi hastanelere lazım olan ispirtonun satış fiyatından tenzilata yapılmasına Maliye Vekaletinin mütalaası alınmak suretiyle Gümrük ve İnhisarlar Vekili salahiyetlidir.”

İlk Şekli (12.06.1942/5130 s.R.G.): **Madde 21-** Devlete, Vakıflar Umum Müdürlüğüne, hususi idarelere ve belediyelere ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ait sıhhi müesseselere ve eczanelere lazım olan ispirtonun satış fiyatından tenzilata yapılarak sattırılmasına Gümrük ve İnhisarlar Vekaletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti salahiyetlidir.”

²⁰ **Değişiklikten önceki hali:** “**Madde 22-** İnhisarlar İdaresi:

a) Mamullerini satanlara yüzde ona kadar beyiye verebilir.

b) Kırılma, taşıma karşılığı ile bazı çeşit içkiler için ayrıca yüzde ona ve ikinci maddede yazılı mamuller için de yüzde onbeşe kadar iskonto yapabilir.”

²¹ **Değişiklikten önceki hali:** “**Madde 23-** İnhisarlar İdaresinin mühür veya kontrol alametini taşımayan kablarda ispirto ve ispirtolu içkiler (Bira ve şarap hariç) nakletmek, idareden nakliye tezkeresi almağa bağlıdır. Elli (Dahil) litreye kadar ispirto, şehir ve kasabalar içinde açık kablarda fatura ile nakledilebilir.

Üç (Dahil) litreye kadar ispirtonun açık kablarda taşınması yukardaki kayıtlara tabi değildir.”

- a) Kaçak ispirto ve ispirtolu içki yapmak maksadiyle tahammüre terkedilen veya ıslatılan iptidai maddelerin suyu ile birlikte dört litresine kadarından bir lira, bundan yukarı her litre veya kesirlerinden ayrıca yirmi beş kuruş;
- b) Vermut ve biraların iki litreye kadarından bir lira, bunu aşan her bir litre veya litre kesirlerinden ayrıca elli kuruş;
- c) İspirto ve (b) fıkrasında yazılı içkilerin dışında kalan her türlü ispirtolu içkilerin (Şarap hariç) her bir litresinden veya litre kesirlerinden beş lira, ağır para cezası alınır.
- d) (b) ve (c) fıkralarında yazılı İspirto ve ispirtolu içkiler yabancı memleket mamulü olduğu takdirde bunlara ait para cezaları beş kat olarak alınır.
- e) İspirto ve ispirtolu içki imaline yarıyan vasıtalarından istiap hacmi yirmi litreye kadar (Dahil) olan imbibik ve diğer taktir aletleri için yüz lira, kırk litreye kadar (Dahil) olanlar için üç yüz lira ağır para cezası alınır. Bu hacimden fazla her bir yirmi litre veya kesirleri için para cezası iki yüz lira artırılır.
- Kazansız olarak yakalanan imbibik aksamı ve sair taktir aletlerinin (Kapak, nakil, müberrit, müberrit kapağı ve müberrit tasları gibi) kaçakçılıkta kullanılırken yakalanan veya kullanılmakta olduğu anlaşılan her bir parçasından on lira ağır para cezası alınır.
- f) 1918 sayılı kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası mevzuuna giren kaçakçılıklarda yalnız müsadere cezası tatbik edilir.
- Gülyağı ve diğer tıbbi mamuller yapılmasında kullanılan ruhsatsız imbibikler veya taktir aletleri için birinci defasında yukarıda yazılı cezaların yirmide biri ve tekerrüründe beşte biri hükmolunur.

MADDE 26- İşletmelerine müsaade olunan fabrika, imalathane, imlahane ve sair yerlerde mevcut taktir aletleriyle alelümum kablara, İnhisar İdaresince konmuş olan mühürlerin kast ve iradeye makrun olmaksızın bozulması halinde alakalılar bunu en geç yirmi dört saat içinde yazı ile inhisar idaresine (Bulunmayan yerlerde ihtiyar heyetine) bildirmeğe mecburdurlar. Müddeti içinde bildirmeyenlerle kontrol şartlarına, fenni ve idari kayıtlara riayet etmiyen müessese sahip veya mümessillerinden birinci defasında on liradan elli liraya kadar ağır para cezası alınır. Tekerrüründe bu ceza iki kat hükmolunur ve inhisarlar idaresi imalatı muvakkaten men veya verilmiş olan ruhsatı iptal edebilir.

MADDE 27- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)²²

MADDE 28- (Mülga madde: (24/5/2013-6487 sy. Kanun/6.md)²³

MADDE 29- (Mülga madde: 24/6/1995-KHK-560/21.md)²⁴

MADDE 30- (Mülga madde: 24/6/1995-KHK - 560/21.md)²⁵

MADDE 31- (Mülga madde: 24/6/1995-KHK-560/21.md)²⁶

MADDE 32- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)²⁷

MADDE 33- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)²⁸

MADDE 34- (Mülga madde: 24/6/1995-KHK-560/21.md)²⁹

MADDE 35- İspirto ve ispirtolu içki fabrika, imalathane, imlahane ve ticarethaneleriyle bu gibi yerleri işletmek hakkı inhisar idaresinden müsaade alınmaksızın başkasına devredilemez. Aksi halde işletme müsaadeleri geri alınmakla beraber devreden ve devralanlardan yirmişer liradan ellişer liraya kadar ağır para cezası alınır.

²² Değişiklikten önceki hali: “Madde 27- Altıncı maddede yazılı müsadeyi almadan fabrika veya imalathane kuran veya işletenlerden yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınmakla beraber haklarında 1918 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.”

²³ Değişiklikten önceki hali: **MADDE 28- (Değişik madde: 11/1/2001-4619/4.md)**
19 uncu maddenin birinci fıkrasına göre ruhsat almadan satış yapanlar ve aynı maddenin üç ve dördüncü fıkralarındaki esaslara uymayanlar altmış milyon Türk Lirasından altıyüz milyon Türk Lirasına kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Bu miktarlar Maliye Bakanlığınca her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır.
Ayrıca, bu fiili işleyenlere ait işyerlerinin bir aydan üç aya kadar kapatılmasına hükmolunur.

²⁴ Değişiklikten önceki hali: “Madde 29- On ikinci maddede yazılı beyannameyi vermeyen veya şaraphanelerin doldurma evlerinin veya şarapların sıhhi ve teknik bakımından niteliklerine, kontrol ve muayeneleri ile şaraba uygulanacak işlemlere ait esaslara riayet etmiyenlerden hareketlerinin ağırlığına göre iki yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezası alınır.

Suçun tekerrürü halinde bu gibilerin ayrıca bir yıldan iki yıla kadar şarap imal ve imla etmelerine ve satış yapmalarına izin verilmez.

Yapılan şaraplardan bozukları sirkeye çevrilir. Bu suretle kıymetlendirilmesi mümkün olmıyan veya sıhhatte zararlı olduğu tesbit edilen şaraplar yok edilir.”

²⁵ Değişiklikten önceki hali: “Madde 30- On üçüncü maddeye göre yeri tayin ve tesbit edilmeden kurulan şaraphane sahiplerinden 50 liradan 200 liraya kadar ve beşinci maddeye göre izin almadan metil alkol yapanlardan 200 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Bu suretle açılmış olan fabrika ve imalathanelerin işletilmesinde mahzur görülmediği takdirde Gümrük ve İnhisarlar ve Ziraat Vekillerince işletilmelerine izin verilebilir”

²⁶ Değişiklikten önceki hali: “Madde 31- Ondokuzuncu maddeye göre ruhsat almadan satış yapanlar üç aydan altı aya kadar hapis ve elli bin liradan ikiyüzelli bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.”

²⁷ Değişiklikten önceki hali: “Madde 32- Yirminci maddeye göre fiyatları tesbit olunan mamulleri bu fiyatlardan fazlasına satanlar hakkında beş liradan yirmi beş liraya kadar hafif para cezası hükmolunur.”

²⁸ Değişiklikten önceki hali: “Madde 33- Yirmi üçüncü maddede yazılı kayıtlara riayet etmiyenlerden bir liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır.”

²⁹ Değişiklikten önceki hali: “Madde 34- a) İspirto ve ispirtolu içki kablalarında kaçak olmıyan aşağı dereceli ispirto veya ispirtolu içki koyarak satışa çıkarılanlar; b) İspirto ve ispirtolu içkilerin nitelik ve derecelerini değiştirerek veya su katarak satanlar veya satışa çıkarılanlardan iki yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezası alınır ve bu maddeler zabıt ve müsadere olunur. Suçun tekerrürü halinde bu ceza iki kat hükmolunur. Bu işleri yapanlar tekel maddesinin satıcıları ise, bu cezaya çarptırılmakla beraber bunların satış ruhsat tezkereleri Tekel İdaresince iptal edilir.”

MADDE 36- İspirto ve ispirotolu içki fabrika, imalathane ve imlahanelerinde ancak müsaade edilen maddeler imal ve imla edilir. Bunlardan başka ispirotu ve ispirotolu içki yapılmasına yarayabilen diğer maddelerin fabrika, imalathane ve imlahanelere sokulması yasaktır. Buna aykırı hareket edenlerden yirmi beş liradan üç yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 37- Bu kanunla inhisar altına alınan maddelerin kaçakçılıkları hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri de tatbik olunur.

Bu kanuna göre inhisar altında olmayıp imal, ithal ve satış gibi muamelelerden bir veya bir kaç dolayısıyla inhisar veya istihlak resmine tabi bulunan maddeleri bu resimlerden kaçırarlardan, kaçırdukları maddelere ait resimler ağır para cezası olarak alınır ve tutulan kaçak maddeler müsadere edilir.

1918 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü mahfuzdur.

Kaçak maddelerin, kaçakçı, ortak veya yataklarının elinden çıkmış olması veya istihlak edilmiş bulunması gibi sebeplerle müsaderesi kabul olmazsa kaçakçılarından, müsadere karşılığı olarak ayrıca bu maddelerin resimlenmiş değeri kadar ağır para cezası alınır.

Her iki halde de, kaçakçı hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.

Bunlardan, imal dolayısıyla resme tabi olanların amillerinden, hareketlerinin ağırlığına göre, imal müsaadesi de inhisarlar idaresince geri alınabilir.

MADDE 38- 26, 28, 29, 31, 32, 33 ve 35 inci maddelerde yazılı cezaların hüküm ve infazında 10/6/1938 tarihli ve 3437 sayılı kanunun 107 ve 109 uncu maddeleri tatbik olunur.

MADDE 39- 38 inci maddenin matufu olan maddelerde yazılı suçlar hakkında İnhisarlar İdaresi, Gümrük ve İnhisarlar Vekilinin muvafakatiyle hükümden evvel veya katilemiş olsun olmasın hükümden sonra sulh olabileceği gibi bu cezaları takip ve tahsilden vazgeçebilir.

MADDE 40- Müsadere edilen eşya ve maddelerin satışından elde edilecek paralarla, kaçakçılıktan başka suçlardan dolayı bu kanuna göre hükmolunup tahsil edilen para cezaları, İnhisar İdaresi Bütçesine irat kaydedilir.

MADDE 41- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)³⁰

MADDE 42- (Mülga madde: 11/1/2001-4619/5.md)³¹

MADDE 43 - (Mülga madde: 27/3/1969-1137/1.md)³²

MADDE 44- İspirto ve Meşrubatı Küliye İnhisarı hakkındaki 790 sayılı ve 22/3/1926 tarihli kanun ile 1918 sayılı kanunun 63 üncü maddesi ve bu kanuna muhalif sair hükümler kaldırılmıştır.

EK MADDE 1- İnhisarlar İdaresi, inhisar dışındaki ispirotolu içkileri imal eden fabrika ve tesislerini İcra Vekilleri Heyeti kararı ile ve Muhasebe Umumiye Kanununun 34 üncü maddesi hükmüne tabi olmaksızın umumi hükümler dairesinde satabilir.

EK MADDE 2- İnhisarlar İdaresi, İcra Vekilleri Heyeti tarafından tesbit edilecek esas ve şartlarla inhisar dışı ispirotolu içkilerin imal, ithal ve satışı için hususi sermaye ile ortaklıklar kurabilir veya kurulmuş ortaklıklara katılabilir ve mevcut tesislerini de işletmek üzere ortaklıklar kurabilir.

MADDE 45- Bu kanun neşri tarihinden bir ay sonra mer'idir.

MADDE 46- Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

GEÇİCİ MADDE 1- (24/5/2013-6487 sy. Kanun/5.md) Perakende ya da açık alkollü içki satışı yapılan iş yerlerinin tabelaları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde 6 ncı maddenin birinci fıkrasına uygun hâle getirilir.

6 ncı maddenin sekiz, dokuz ve onuncu fıkraları ile ilgili ikincil düzenlemeler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yapılır.

³⁰ Değişiklikten önceki hali: "Madde 41- Müteferrik hükümler

Bu kanun mucibince tahakkuk eden inhisar ve istihlak resimleri vermeyenler hakkında Tahsili Emval Kanunu hükümleri tatbik ve tahsilat İnhisar İdaresi tarafından icra olunur."

³¹ Değişiklikten önceki hali: "Madde 42- Gerek halen mevcut ve gerek bu Kanunun 3 üncü maddesi ve 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrasıyla 5 ve 6 ncı maddeleri mucibince yeniden kurulacak hakiki veya hükmi şahıslara ait fabrika, imalathane veya imlahanelerden bu kanunun 3 üncü maddesi mucibince İnhisar İdaresince tesbit edilecek şartlar arasında tayin olunacak müddetten sonra faaliyetlerine lüzum görülmiyenlere mahkeme hükmüyle veya kendiliğinden kapananların sahiplerine, ispirotu ve ispirotolu içki imalatına yarayan tesisat ve ferruatını memleket dışına çıkarmak üzere 6 aya kadar mühlet verilir.

Bunlar, bu gibi tesisat ve ferruatının bu işe yaramaz hale getirilerek kendilerine verilmesini veya masrafları ve muhafazasını kendilerine ait olmak üzere gösterecekleri emin ve İnhisarlar İdaresince mühürlenecek bir yerde muhafazasını isteyebilirler."

³² Değişiklikten önceki hali: "Madde 43- İspirto ve ispirotolu içkilerin İnhisarlar İdaresine kalan satış karı üzerinden Hususi İdarelere %9 ve Türk Hava Kurumuna %4,5 hisse ayrılır ve 2159 sayılı Kanunun 11 inci maddesine muameleye tabi tutulur.

Hususi İdarelere ait hisse her vilayetin son sayımdaki nüfusu nispetinde tevzi ve sıhhi hizmetlere tahsis olunur."

6 ncı maddenin sekiz, dokuz ve onuncu fıkraları kapsamına giren ürünler, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından çıkarılacak ikincil düzenlemelerin Resmî Gazete’de yayımından itibaren on ay içinde anılan fıkralardaki hükümlere uygun hâle getirilir. Uygun olmayan ürünler, bu tarihten itibaren piyasaya arz edilemez.

9 uncu maddenin ikinci fıkrası, bu maddenin yayımı tarihinden önce iş yeri açma ruhsatı ve satış belgesi almış işletmeler için uygulanmaz. Bu işletme sahipleri işletmelerini birinci ve ikinci derece kan hısımlarına devredebilir.

Bu maddenin yayımı tarihinde alkollü içkilerin üretiminde, pazarlanmasında, satışında ve açık sunumunda on sekiz yaşını doldurmamış kişileri çalıştırmakta olanlar, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl süreyle bu kişileri çalıştırmaya devam edebilirler.

Perakende alkollü içki satışı yapılan iş yerlerindeki alkollü içkilerin konulduğu ve üzerlerinde alkollü içkilerin marka, amblem ve logosu bulunan mevcut soğutucular, iş yerlerinin kapalı bölümlerinde bulunması kaydıyla, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle kullanılabilir.